

قانون مدیریت داده ها و اطلاعات ملی

1401/8/3

شماره 284-73472/11

حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر سیدابراهیم رئیسی
ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران
مطابق اصل یکصد و بیست و سوم (123) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، «قانون مدیریت داده ها و اطلاعات ملی» مصوب 1401/6/30 مجلس شورای اسلامی به شرح پیوست ابلاغ می شود.
رئیس مجلس شورای اسلامی - محمدباقر قالیباف

1401/8/7

شماره 139271

وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات
شورای عالی فضای مجازی

در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به پیوست «قانون مدیریت داده ها و اطلاعات ملی» که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ سی ام شهریور ماه یکهزار و چهارصد و یک مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ 20/7/1401 به تأیید شورای نگهبان رسیده و طی نامه شماره 284-7472/11 مورخ 1401/8/3 مجلس شورای اسلامی واصل گردیده، جهت اجرا ابلاغ می گردد.
رئیس جمهور - سیدابراهیم رئیسی

قانون مدیریت داده ها و اطلاعات ملی

ماده 1- اختصارات و اصطلاحات بکاررفته در این قانون در معانی مشروح ذیل است:

الف - دستگاهها و نهادهای مشمول این قانون: دستگاهها و نهادهای موضوع ماده (1) قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور مصوب 1395 /10/11 و ماده (29) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب 1395/12/14 - بجز استثنائات آن - و دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی و سازمان های مناطق آزاد تجاری - صنعتی

تبصره - شمول این ماده در خصوص نهادها، مؤسسات، تشکیلات و سازمان هایی که زیرنظر مستقیم مقام معظم رهبری اداره می شوند، منوط به إذن ایشان است.

ب - ارائه دهندگان خدمات ذیل تنظیم گران بخشی: آن دسته از ارائه دهندگان خدمات که به موجب قوانین و مقررات مربوط به صدور پروانه های کاربری (اپراتوری) و یا قوانین و مقررات مربوط به اصناف، اتحادیه ها یا شوراهای صادرکننده انواع موافقتنامه اصولی، تأسیس شده یا می شوند و فعالیت می کنند.

پ - پایگاه داده ها و اطلاعات پایه: کلیه پایگاههای داده ها و اطلاعاتی که در ایجاد و ارائه خدمات الکترونیکی و هوشمند و اجرای فرآیندهای الکترونیکی نقش پایه ای داشته و ارائه این خدمات و اجرای فرآیندهای الکترونیکی وابسته به یکی یا ترکیبی از اطلاعات و داده این پایگاههای پایه است.

ت - داده ها و اطلاعات ملی: داده ها و اطلاعات دستگاهها و نهادهای مشمول این قانون و یا هر داده و اطلاعاتی که به موجب قوانین و مقررات در اختیار دستگاهها و نهادهای مشمول این قانون قرار دارند.

ث - داده ها: مجموعه ای از اعداد و حروف و علائم و نشانه هایی هستند که به صورت قراردادی در ابزارهای الکترونیکی یا رقومی یا توسط هر نوع فناوری جدید ارتباطاتی و اطلاعاتی تولید می شوند.

ج - اطلاعات: مجموعه ای از داده ها که طی عملیات منطقی، پردازش می شوند.

ماده 2- سیاستگذاری و تصویب راهبردهای کلان نظام تولید، نگهداری، پردازش، دسترسی، یکپارچه سازی، تبادل و امنیت داده ها و اطلاعات ملی با هدف افزایش قدرت حکمرانی، ساماندهی و انسجام بخشی به نظام تبادل داده ها و اطلاعات، گسترش تبادل اطلاعات میان دستگاهها و نهادهای مشمول این قانون و تسهیل دسترسی به اطلاعات پایه برای کسب و کارهای بخش خصوصی برعهده «شورای عالی فضای مجازی» است.

ماده 3- «کارگروه تعامل پذیری دولت الکترونیکی» مصوب شورای عالی فضای مجازی موظف است در تصمیم گیری های خود به استثنای امر قضاء نسبت به اعمال سیاست ها و راهبردهای کلان و نظارت و مدیریت بر نحوه نگهداری، پردازش، دسترسی، یکپارچه سازی، امنیت و بویژه تبادل و به اشتراک گذاری داده ها و اطلاعات موضوع این قانون اقدام نماید.

تبصره 1- ترکیب اعضاء و نحوه اداره کارگروه موضوع این ماده توسط شورای عالی فضای مجازی تعیین می شود.

تبصره 2- کارگروه فوق الذکر مکلف است گزارش های عملکرد دستگاهها و نهادهای مشمول این قانون را هر سه ماه یک بار به مجلس شورای اسلامی و شورای عالی فضای مجازی ارائه نماید.

ماده 4- داده ها و اطلاعات ملی با لحاظ مسائل امنیتی و با رعایت محرمانگی اطلاعات اشخاص در اختیار دولت جمهوری اسلامی ایران است.

تبصره - دستگاهها و نهادهای مشمول این قانون و ارائه دهندگان خدمات ذیل تنظیم گران بخشی موظفند امکان دسترسی و تبادل داده ها و اطلاعات ملی را صرفاً براساس سطوح دسترسی تعیین شده توسط کارگروه تعامل پذیری دولت الکترونیکی فراهم نمایند.

ماده 5- دستگاهها و نهادهای مشمول این قانون که بر اساس شرح وظایف مقرر در قوانین مربوط و نیز تکالیف ناشی از این قانون موظف به تولید، نگهداری، پردازش داده ها و اطلاعات می باشند، مکلفند در امر تولید، نگهداری، پردازش، حفظ امنیت و صیانت از داده های شخصی و تبادل و اشتراک گذاری و تکمیل و بروزرسانی داده ها و اطلاعات ملی، سیاست ها و نظامات مصوب شورای عالی فضای مجازی و مصوبات کارگروه تعامل پذیری دولت الکترونیکی را اعمال و اجراء نمایند.

تبصره - تنظیم گران بخشی ملزم به اجرای مصوبات کارگروه فوق الذکر و اعمال سیاست ها و نظامات این قانون از طریق درج یا الحاق در پروانه یا مجوزهای فعالیت، تأسیس، موافقت اصولی یا قرارداد ارائه دهندگان خدمات ذیل خود هستند.

ماده 6- اعمال تدابیر حفاظتی و امنیتی جهت صیانت از داده ها و اطلاعات و حفظ محرمانگی داده ها و اطلاعات اشخاص برعهده دستگاهها و نهادهای مشمول این قانون و ارائه دهندگان خدمات ذیل تنظیم گران بخشی است که مسؤول تولید، نگهداری یا پردازش کننده داده ها و اطلاعات هستند.

تبصره - دستورالعمل و استانداردهای امنیت تبادل داده ها و اطلاعات و تأمین امنیت و ارزیابی آن مطابق نظامات و مصوبات شورای عالی فضای مجازی خواهد بود.

ماده 7- تبادل داده ها و اطلاعات بین دستگاهها و نهادهای مشمول این قانون با دستگاههای اجرائی و یا کسب وکارها با رعایت اصول حفاظتی و امنیتی بر عهده «مرکز ملی تبادل اطلاعات» وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات است.

تبصره - ایجاد مراکز تبادل اطلاعات موضوعی یا منطقه ای به منظور مدیریت بهینه تبادل داده ها و اطلاعات تحت نظارت مرکز ملی تبادل اطلاعات و تصویب کارگروه تعامل پذیری دولت الکترونیکی بلامانع است.

ماده 8- به منظور صیانت و حفظ یکپارچگی در داده ها و اطلاعات ملی و صرفه جویی در تبادل داده ها و اطلاعات، دولت می تواند متناسب با کارکرد و نحوه و تواتر بروزرسانی آنها در مراکز داده دولت، براساس مصوبه کارگروه تعامل پذیری دولت الکترونیکی، این داده ها را نگهداری نماید. دستگاهها و نهادهای مشمول این قانون موظف به بروزرسانی برخط این پایگاههای اطلاعاتی هستند. تعیین سطح دسترسی به این پایگاههای اطلاعات به موجب مصوبه کارگروه تعامل پذیری دولت الکترونیکی می باشد.

ماده 9- متخلف یا اخلال کننده در پردازش و تبادل یا مستنکف از اجرای این قانون مشمول مجازات انفصال از خدمت به مدت شش ماه تا پنج سال یا حبس تعزیری به مدت نود و یک روز تا شش ماه می شود.

ماده 10- متولی اداره و بروزرسانی پایگاههای داده ها و اطلاعات پایه مطابق جدول ذیل تعیین می شود. این متولیان مکلفند بر اساس مصوبات کارگروه تعامل پذیری دولت الکترونیکی اقدامات اجرائی لازم را برای تحقق اهداف این قانون به اجراء گذارند:

تبصره 1- کارگروه فوق الذکر می تواند حسب ضرورت نسبت به حذف، الحاق یا ادغام و تفکیک پایگاه داده ها و اطلاعات پایه به فهرست مذکور اقدام نماید.

تبصره 2- دستگاهها و نهادهای مشمول این قانون حسب اعلام کارگروه مزبور، ضمن بروزرسانی داده ها و اطلاعات خود، موظف به همکاری با متولیان پایگاههای داده ها و اطلاعات پایه می باشند.

دستگاه متولی پایگاه	عنوان پایگاه داده ها و اطلاعات پایه	ردیف
سازمان ثبت احوال کشور	پایگاه ملی هویت اشخاص حقیقی	1
سازمان ثبت اسناد و املاک کشور	پایگاه ملی هویت اشخاص حقوقی	2

ردیف	عنوان پایگاه داده ها و اطلاعات پایه	دستگاه متولی پایگاه
3	پایگاه نظام ملی نشانی گذاری مکان محور کشور	شرکت ملی پست جمهوری اسلامی ایران
4	پایگاه اطلاعات مکان اقامت اشخاص حقیقی	سازمان ثبت احوال کشور
5	پایگاه اطلاعات مکان اقامت اشخاص حقوقی	سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
6	پایگاه شناسه کالا و خدمات	وزارت صنعت، معدن و تجارت
7	پایگاه وسائط نقلیه کشور	فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران
8	پایگاه شناسنامه خدمات دولت	سازمان اداری و استخدامی کشور
9	پایگاه اطلاعات شبکه احراز هویت کاربران ارتباطی (شاهکار)	سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی
10	پایگاه اطلاعات و مدارک تحصیلی کشور	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
11	پایگاه ملی اسناد و املاک و حدنگاری (کاداستر) کشور	سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
12	پایگاه ملی بیمه های سلامت کشور	سازمان بیمه سلامت ایران
13	پایگاه اطلاعات دانش آموزی و مدارس	وزارت آموزش و پرورش
14	پایگاه اطلاعات رفاه ایرانیان	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
15	پایگاه اطلاعات مجوزهای کسب و کار کشور	وزارت امور اقتصادی و دارایی
16	پایگاه ملی اطلاعات داده های باز کشور	سازمان فناوری اطلاعات ایران
17	پایگاه ملی سلامت (پرونده الکترونیکی، نظام پزشکی، غذا و دارو)	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
18	پایگاه اطلاعات مالیاتی و مؤدیان کشور	سازمان امور مالیاتی کشور
19	پایگاه اطلاعات مالی کشور	وزارت امور اقتصادی و دارایی
20	پایگاه اطلاعات خدمات بانکی و پولی کشور	بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
21	پایگاه اطلاعات مکان محور کشور	سازمان برنامه و بودجه کشور
22	پایگاه ملی اطلاعات و آمار کشور	مرکز آمار ایران
23	پایگاه اطلاعات ثنا و سجل کیفری کشور	قوه قضائیه
24	پایگاه اطلاعات تقسیمات کشوری	وزارت کشور
25	پایگاه اطلاعات املاک و اسکان	وزارت راه و شهرسازی
26	پایگاه اطلاعات نقشه کشور	سازمان نقشه برداری کشور
27	پایگاه اطلاعات اوراق بهادار (کدال و سجام)	سازمان بورس و اوراق بهادار

ماده 11- در صورت بروز اختلاف در اجراء و تفسیر فنی مصوبات کارگروه تعامل پذیری دولت الکترونیک، بین دستگاههای اجرائی، «شورای اجرائی فناوری اطلاعات» و برای نهادهای خارج از قوه مجریه، «مرکز ملی فضای مجازی» مرجع داورى است. این حکم نافى اختیارات قضات نبوده و برای آنان لازم الاتباع نیست.

ماده 12-

الف - در تبصره (4) ماده (169 مکرر) قانون مالیات های مستقیم اصلاحی مصوب 1394/4/31، عبارت «کارگروه تعامل پذیری دولت الکترونیکی» جایگزین عبارت «هیأت وزیران و حفظ طبقه بندی مربوط،» می شود.

ب - در ماده (232) قانون مالیات های مستقیم اصلاحی مصوب 1380/11/27، عبارت «جز در موارد مربوط به حوزه قضاء فقط با تصویب کارگروه تعامل پذیری دولت الکترونیکی به سایر دستگاهها ارائه دهند و در غیر این صورت» جایگزین عبارت «محرمانه تلقی و از افشای آن جز در امر تشخیص درآمد و مالیات نزد مراجع ذی ربط در حد نیاز خودداری نمایند و در صورت افشاء» می شود.

پ - در ماده (34) قانون ثبت احوال مصوب 1355/4/16، عبارت «دستگاههای اجرائی با مصوبه کارگروه تعامل پذیری دولت الکترونیکی» جایگزین «دولتی ذی صلاح» می شود.

ت - تبصره ماده (73) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب 1392/10/3 به شرح زیر اصلاح می شود:
تبصره - تعیین نحوه و سطوح دسترسی به داده ها جز در مواردی که مشمول دسترسی های قوه قضائیه است، برعهده کارگروه تعامل پذیری دولت الکترونیکی می باشد.

ث - ماده (15) قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مؤدیان مصوب 1398/7/21 به شرح زیر اصلاح و تبصره های آن حذف می شود:

ماده 15- دستورالعمل نحوه دسترسی به اطلاعات سامانه مؤدیان توسط کارگروه تعامل پذیری دولت الکترونیکی تعیین می شود.

ج - در ماده (19) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب 1384/9/1 عبارت «کارگروه تعامل پذیری دولت الکترونیکی» جایگزین عبارت «دادستان کل کشور» می شود.

قانون فوق مشتمل بر دوازده ماده و نه تبصره که گزارش آن توسط کمیسیون صنایع و معادن به صحن علنی تقدیم شده بود، پس از تصویب در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ سی ام شهریورماه یکهزار و چهارصد و یک مجلس، در تاریخ 1401/7/20 به تأیید شورای نگهبان رسید.

رئیس مجلس شورای اسلامی - محمدباقر قالیباف